

Ved et vendepunkt

Taler

Gunnar Stålsett

Dato

15 januar 2003

Sted

Youngstorget, Oslo

1 Kjære fredsvenner! Godt å se dere!

Vi står ved et vendepunkt. Verden står på randen av en krig. Vi viser i dag vår vilje til fred. Derfor mobiliserer vi det sterkeste vi har: det menneskelige

5 fellesskapets styrke, fredens ånd og overbevisningens kraft.

Derfor mobiliserer kirkene verden rundt til bønn for fred.

Derfor står kristne og muslimer sammen.

10

Verden rundt former mennesker av god vilje en kjede for fred. Vi er en vogn på et tog - et tog for fred og rettferdighet. Vi er sammen med over fem hundre andre fredsvogner verden rundt. Vi er mange millioner i fredstoget. Et fredstog kan ikke følge USA-sporet. Fredstoget følger FN-sporet. Et FN-spor der

15

folkeretten gjelder, og der FNs grunntanke om fredelig konfliktløsning holdes høyt i hevd.

Det handler om Irak: Vi har ingen illusjoner om Saddam Husseins terrorregime. Det må avvæpnes for masseødelegglesesvåpen; det må presses til å respektere

20

menneskers verd og rett. Men vi fjerner ikke trusselen fra Saddam Hussein ved å gi ham en grunn til å bruke de våpen han har. Vi fjerner ikke trusselen fra Saddam Hussein ved å ramme titusener, hundretusener av uskyldige irakiske sivile.

25

Vi skaper ikke fred gjennom en omfattende krig med ufattelige lidelser.

Det handler om mer enn Irak. Vi er her for å si til dem som tror det kan skapes fred i Midtøsten gjennom et angrep på Irak: Dere tar feil! Det er ennå tid til å snu.

Fred i Midtøsten krever respekt for folkeretten, også for palestineres menneskerettigheter og legitime krav.

- 35 Fred i Midtøsten krever at den gjensidige terroren opphører. Fred i Midtøsten krever at verdenssamfunnet danner en ring rundt partene. Bare slik kan reelle samtaler for fred begynne igjen.

- 40 Vi er her for å si til dem som mener FNs troverdighet og integritet kan opprettholdes gjennom et angrep på Irak: Dere tar feil! Det er ennå tid til å snu. FNs troverdighet og integritet kan bare berges ved at vi står opp mot alle forsøk på å gjøre FN og Sikkerhetsrådet til supermaktens verktøy.

- 45 Krig er ikke FNs redskap. FN går ikke til krig for å straffe. FN går ikke til preventiv krig for å forhindre at noe verre eventuelt kan skje i framtida. FN bruker bare makt når den militære aggresjon allerede er et faktum, og må stanses for å verne mennesker fra større lidelse. FN-sporet er fredens spor, ikke angrepskrigens. FN må ikke tvinges ut på USA-sporet, på kollisjonskurs med verdenssamfunnet.

- 50 Vi er her for å si til dem som tror internasjonal terrorisme kan utslettes ved selv å ty til terrorens metoder, ved å øke voldsbruken og svekke menneskers rettsvern, ved å sette demokratiske rettigheter ut av kraft:

- 55 Dere tar feil! Det er ennå tid til å snu.

Internasjonal terrorisme kan vi bare stanse ved å framelske toleransen, styrke demokratiet og fremme menneskelig fellesskap på tvers av religioner og kulturer.

- 60 Vi er her for å si til dem som hevder at spillet er over, og krigen er uunngåelig: Dere tar feil. Dette er ikke noe spill. Og det er ikke over.

Det finnes alternativer til krig. En annen strategi er mulig.

- 65 Den vei som FN har lagt opp til når det gjelder våpeninspektørene er et alternativ til krig. Forslaget fra Tyskland og Frankrike, med støtte fra Russland, viser at det går an å tenke annerledes enn det USA og England gjør.

70

Vi er her for å si til dem som tror at fred og sikkerhet i et nytt årtusen kan oppnås gjennom opprustning, forkjøpsangrep og preventiv krigføring:

75

Dere tar feil! Fred og sikkerhet må bygge på rettferdighet og vilje til fellesskap i gjensidig respekt. Ikke gjensidig frykt.

80

Det er ikke vi som protesterer mot krig, som bringer verden til en avgrunn. Det gjør de som har bestemt seg for krig uansett. Det gjør de statsledere som passivt venter på at Sikkerhetsrådet skal bestemme seg. Det gjør nasjoner som ikke aktivt utformer alternativer til krig.

Vi er ved et vendepunkt. Vi kan gjøre det til et vendepunkt for fred. Derfor er vi her. Det nytter! Din innsats for fred er avgjørende!

85

Kilde

Oslo bispedømmes nettsted: www.kirken.no/oslo/artikkel.cfm?nyhetid=10514. (Talen finnes i lett revidert utgave i Gunnar Stålsett: Julens budskap, Oslo 2003, s. 185-187.)

90

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/ved-et-vendepunkt>

95

100

105